

זיצו צרות

הצצה לעולמות קסומים/קוסמיים פקודי, הזודש פה

לעיתים החיים מזמנים הזדמנויות פז לקלוט תובנות ענק בפרק זמן קצר, ולו נלמד לדלות את אותם פניני חכמה נוכל להתחכם בבת אחת לו נחפוץ, היישר לרמות מופלאות.

הזדמנויות אלו לא בהכרח צועקים או נוגעים בנו פיזית ואומרים לנו: 'תקלטו, יש כאן אפשרות נסיקה מדהימה', אולם לו נזהה את הפוטנציאל, ונשים לב שהן אכן כך, נוכל להשתדרג פלאים.

הלוא היא 'ההזדמנות להכיר פלאים בלתי נתפסים בדמות 'הודי'.

כשאנו הולכים ברחוב, נמצאים בביהמ"ד, משתתפים באירועים, עומדים בסופר, בעצם אנו נתקלים ביהודים מדהימים ממש, מתחככים שרוול לשרוול במציאויות אדירות, אולם סבורים לתומינו שמדובר ב'עוד אחד'.

איננו מעלים בדמיונו, שמדובר ב'פלאים גרנדיוזיים מהלכים על שמים', שלו היינו נחשפים ולו מעט לפעולותיהם, מחשבותיהם, לעוצמתם, היינו כמעט בורחים מרוב של אש של קדושה אדירה בה הם חיים.

בפרט. לו היינו מצרפים בשכלינו את כל מה שהם פעלו ויצרו התחזקו והתקדשו עם השנים גם יחד, ונעמיד אותם זה לצד ומעל זה כערימה, שתגדל יותר מכל מוצרי החנות גם יחד, עד שכמעט ונרעד מעוצמתם.²

אולם לולי נעשה זאת, הם יראו לנו כמו היום, עוד מישואו כזה שאפשר לדחוף אותו, להתייחס אליו כאחד מה'סטנדים' בצרכניה של הסוכריות או הבמבה, או אחד שנעמד בדרכי בתור³ בדרך החוצה, וכי"ב.

וייתכן לגמרי שבצורה שכזו נעבור חיים שלימים כאלו, נתרצץ סביב 'מגדלי תאורה אדירים', 'מפלצות רוחניות', 'הררי קדושה', ולהחשיבם כתמרור 'עצור' ברחוב, גרגרים, ואף פחות מכך. התייחסות שכזו, משילה מעמנו יכולות ואפשרויות העצמה שנוכל ללמוד מהם.

אולם לו אכן נחשוך להתפרס ולהתרחב לגדול לאין שיעור עלינו להצטייד בכמה כלים קריטיים. בעינים סקרניות, וסלי ענק, ועגלת סופר עצומה, ובאווירת 'חטיפה מכל הבא ליד', מכל הנראה בעין.

או אז נתחיל לאסוף למכביר. למשל. הכיצד הוא רואה את מטרת החיים, מה הוא חושב שחשוב, במה הוא משקיע את ה'ראת שמים'⁴ או את אהבת ה' למשל. מה הוא - 'יצירת פלאים' אחד מבני האלוקים הרבים⁵ שסובבים אותנו מהרהר, יוצר, מדבר⁶, יתגלו לנו עולמות מדהימים עמוסים מכל טוב⁷.

¹ הערות סמוקות/קסומות יתקבלו בברכה 0548454992

² כמו שכתב ה'תומר דבורה', א: 'בזה יזכיר להם כל שעשו מיום שנולדו וכל הטובות וכל מידות טובות כמו שהקבה מנהיג בהם את עולמו ומכולם עושה סגולה לרחם בשבילם הרי זו המידה כוללת כל המידות כולם.

³ פגשתי פעם צדיק כזה בעומדו בתור הארוך ביום שישי ב' סופר' ושאלתי: 'על מה הרב חושב עכשיו, כשהתור לא נגמר, הדבר לא מתיש אותך?'

הוא הביע הבעה שאומרת: 'מה, לעמוד 'לכבוד שבת' יש לך יותר מזה?.. נבוכתי, כמה הוא צודק, הרי כל מאמץ והכנה לשבת הרי הוא לא נתפס...'

⁴ כמו"ח ז"ל שהיה באופן קבוע מוריד משעות העבודה עליהם דיווח את הזמן שהיה שותה או שהיה בביהמ"ד... וכי"ב שנתפסים לרובנו כחלק מהעבודה... [וכפי שכינוהו רבה של חיפה הרה"ג ר' יחיאל במברגר שליט"א 'הוא היה תם וישר' הוא אף פעם לא פנה לכל מיני עקמומיות שאנשים

שחיים את הסביבה מתפתלים כדי להיות מתואם עם ה'מה יאמר'...] או כפי שהעיד עליו מעסיקו שאף שעבד עם כל העובדים באותו מקום ונחשף למעשיהם, לא ריכל אצלו ולו פעם אחת על אחד מהעובדים שנהג שלא כיאות אף שהדברים קורים לצערינו מטבע הדברים...

⁵ המפונקים מאיתנו ית' כאילו היו ילדים יחידים ומפונקים הנענה לכל דרישותיהם. כפי שסיפר לי חברי אשתו במהלך הרינון 'חטפה' בולמוס ל'ציפס'.

היה זה בעת העבודה בה ישבו כמה מחברותיה לאירוע פנימי ביניהן ואכלו להנאתן ממגש ציפס מהביל, והיא התאוונה לכך מאוד [וכידוע מהמגמ' שהדבר מזיק למעוברת כשאינה מקבלת את תאוותה]. והנה באותו יום חברי החליט להכין בצהריים ציפס גדול לכל המשפחה וכשאשתו הגיעה הביתה קבלה את מבוקשה מלוא חופניים... אולם לא די בכך כמה ימים לאחמ"כ הבורא שוב דאג לא באורח פלא כלשאר ילדיו. היא סובלת ממחלה

נדירה שבשעת הרינון אסור לה לשתות מים, אחרת היא מקיאה, והיא אכן שותה רק מיץ תפוזים טבעי לגמרי. והנה היא הגיעה לעבודתה המרוחקת והתברר לה ששכחה את המיץ תפוזים בביתה. ומרגע לרגע נהית יותר ויותר צמאה. והנה היא פותחת את אחד הארונות, ולפתע מה היא רואה?

מיץ תפוזים 2 ליטר. לשאלתה את העובדות למי הבקבוק הזה שייך. עונה לה אחת מהן: 'קבלתי את זה בפורים האחרון באחד ממשלוחי המנות ולא היה לי מה לעשות עם זה אז הבאתי את זה לכאן... [מה. אז רק אצלו הוא ית' שכח מה אנחנו אוהבים?...] [אתה נותן להם את אכלם בעיתו...]

⁶ אחד מגדולי מחזירי התשובה היה פעם בהולנד כמדומני, ניגש אליו אחד הגויים שם: 'תגיד. אתה יהודי? נכון. אולי תשתף אותי. אני מאוד מסוקרן

על מה 'בן האלוקים חושב כשהוא הולך ברחוב?...' הלה הבין שבזדאי כשהוא הולך ברחוב הוא לא מחפש מבצעים של כמה אגורות בלבן או בבסלי, או מתעניין במחירי דירה שלא מתכנן לקנות או לשכור בתקופה הקרובה, או איזה פוליטיקה קטנונית. בהכרח מדובר על משהוא חשיבתי

ברמה גרנדיוזית בלתי נתפסת וכי"ב ועניין אותו אכן על מה בן תמותה יכול להרהר באויר הצח. [אולי אכן נזכה לכך אי פעם בס"ד]

⁷ הדבר התחדד אצלי לאחרונה בפטירת חמי הגה"צ ר' אברהם משה בן אלעזר צויבל זצ"ל מחיפה. כשנדעו באחת סיפורים שלא יתוארו עליו. והוא ז"ל התהלך בסימטאות כאחד הפשוטים, ללא מלבוש נכבד כל שהוא מצטנע בכל אירוע, אולם היה עמוס מכל הטוב האפשרי שביהדות.

נוכל למשל להכניס לאוספים שלנו, עוצמות של דבקות בתורה בדגש על מעמקה ואף במצבים נוראיים⁸, ברמה בלתי אנושית כמעט⁹, קשר אינטימי עם הבורא ית', גבהים של אהבת יהודים¹⁰, מאמצים נוראים ומסירות פלא¹¹ שלא תסופר¹², עד כמעט התאבדותיים לעשיית חסד¹³, משולבים לאחריהם בכזו צניעות¹⁴, ולאחריה ענוה מופלאה, על אף שלו היה חפצים היו מתגלים כאחד מנכבדי העיר או השכונה לפחות.

נוכל להיחשף לפיסות יושר לא יאומנו, רגשי אמונה עזים כל כך, מסירות בלי קץ, זהירות בממון הזולת בהקרבת ענק ובחשיבה יצירתית וכנ"ל, איכפתיות לרכוש הציבור, ועוד ועוד 'הלומי יהדות אדירים' שאף לו היינו רוכשים חלק מהם, היינו נוסקים לגבהים שלא תיארונו שהם קיימים.

כשנעקוב אחריהם מעט ניווכח שאם עד עכשיו חשבנו שהם שקועים בהליכתם ב'סופר' במחירים הירקות היומיים, פתאום ניווכח שמוחם שקוע בעולם תורני, ובד בבד איכפתי ברמה נשגבת ליהודים שלא מכירים¹⁵.

אמנם עולמם הפנימי לא חשוף כממתקים מרשרשים וצבעוניים במכולת, אולם כחלק מעם ישראל כל יהודי עמוס כרמון לעיפה מיצירות רוחניות יחודיות. כל אחד מעמנו מתי שהוא באיזשהו נסיון, בעינים, בכעס, בשמירה על ממון חברו, באיפוק מול תגובת הורים נזעמת אף שלדעתו לא הגיעה לו, אמר מילה טובה ומחזקת לאדם שבור לידו, והכמויות הללו מצטברות עם השנים לגושי ענק בלתי נתפסים

מה? האמנם? זה עם החולצה הזו? צבר בחייו יצירות פלא שנוכל להסתכל עליהן רק ממרחק קוסמי? כן.

אז אמנם הוא עומד כרגע לידי באוטובוס ו'אינו עוטה מחלצות', ואיני מריח כלום מעצמתו ורוחניותו ועוצמתו הרוחנית, אולם הדברים מדוייקים לגמרי, הוא מצבור אדיר של אוצרות כה גדולים שלא שזפתם עין נברא.

כך כל אחד שנראה נהרהר: 'כמה פעמים היה לו עבירה זמינה ומפתה מאוד, וכמה פעמים הוא קיים את ה'כאשר ציוה ה' את משה' מפרשתינו לגמרי בנסיגות קשים למדי¹⁶?', כמה פעמים הוא נמנע להשיב למי שלא ציית למרותו בביתו, או אף כמה פעמים הוא מיתן תגובה אימפולסיבית למה שהוא מינורי.

אם כן. בצאתנו אל חודש האביב, חודש הפריחה, ומשבת - החודש וההתחדשות, נוכל להתחדש ולשלוש שלל זמין מדהים ומעצים מכל מי שסביבנו, לו רק אם נבוא עם עיני נץ שוחר טרף עסיסי, מצוידים במחסני ענק ריקים, אזי מכל מי שלידינו נאסוף יהלומים שלעיתים השקיע עליהם 20 שנה ואנחנו נקבלם מן המוכן.

לו אכן נעטה על עצמנו מלבוש של 'אוספי מציאות יוקרתיות' המצוידים במכשירים מתוחכמים סורקי מעמקים, לא נכיר את עצמנו הכיצד התמלאנו בתכונות ומעשים שלא האמנו שקיימים, או אז, 'שמי השמים לא יהיו הגבול עבורנו' ונוכל להצטייד בכלי פלא מדהימים, להגיע לשמי רום, ואולי נוכל לחוש באוספינו אותם¹⁷ כהאזה"ח, דברים, ו: 'אדם שזכה בדביקותו יתברך ואהבתו ובו קבץ כל ממונו והונו ויבז בעיניו קנות דבר בעולם הזה לצד סכנת המקום נוסף על מיעוט שוויו ולקח לו ה' לאלוהים אין לך קניה בעולם כקנין זה למעלה מהאבן יקרה שבמשל כי מי ידמה לו ומי ישוה לו נכון לבו בטוח בה' אור עולם וישמח לבו ויגל כבודו... אכי"ר.

⁸ כך היה כשהיה לפני פלישה חודרנית טאבת ומפחידה בתוצאותיה הוא החל לפניו לדבר עם גיסי באיזושהיא סוגיא עמוקה [הוא תמיד היה בוחר את הסוגיות הכי מורכבות וקשות שקיימות ובהן התעסק מרבית חייו עד כולו...]. ולאחר הבדיקה וההרדמה הארוכה הוא המשיך לדבר אותו מאותו מקום בדיוק כאילו הוא שתי כוס מים באמצע...

⁹ כשהוא מוקף מכשירים רפואיים וחוטמים רבים ושקיות הזנה, מעמד נוראי בקיצור, בדרך לבדיקה קשה וקריטית, ולפתע מגיע אחד מגיסי ומו"ח פונה אליו: 'או טוב שבת'. הלה היה בטוח שכנראה נזקק לשנות לו איזו תנוחה או למשקה חם ומרגיע. והנה חמי ז"ל אומר לו אולי תעזור לי אני מתקשה עכשיו בחשבון סבוך של ה'משנה במסכת 'מידות' היצד מסתדרים שם החשבונות של המספר האמות בביהמ"ק... 'הוא לא מצא על מה לחשוב בעת כה נוראה רק בתורה הקד'...

¹⁰ כחמי ז"ל שהיה נוסע רבות עם אחד, שהיה מעלה משאות מהשוק ברכבו, הנ"ל היה כ 20 שנה מתחתיו, אולם תוך שניות מעצירתו חמי היה מדלג כנער ומעלה לו הדברים לביתו שבקומה גבוהה במיוחד, והוא לא הבין לאן מו"ח נעלם והנה רוב משאותיו כבר ליד דלתו...

¹¹ הוא היה הולך ומטפס רגלית זמן רב בשקט בשקט כדי לטפס ל'בידים' צר ונמוך של אשה גלמודה שבקושי אשתו הכירה, להידיחק ולהוריד משם את פריטי הסוכה משם והרכיב לה שנים מספר את הסוכה על עומדה... 'היתואר'.

¹² היה נכנס ברמ"ח אבריו והחלפת כל בגדיו לתוככי 'בור ביוב' [לא חור קטן באדמה באויר הפתוח...]. של הבנין הסמוך על מנת לסייע בעדם על אף הריחות הנוראיים שאפפוהו חוסר הנעימות המזויע לא בשבילו רק לסייע ליהודי שבמצוקה, וזאת כעשרות פעמים בחייו...

¹³ כחמי ז"ל שהיה לעיתים מדלג לשכנו שנזקק לעזרה אולם אשתו של השכן ישנה ואף לו היתה ערה חששה מלכלוך, אז הוא דיגל מחלון גגו לחלון גגו של שכנו כשמחתו תהום של 9 קומות, בריצת האמוק שלו לעזור לחברו...

¹⁴ כי היה מצופה שלפחות יידעו מכך, אולם הוא דאג באמצעים יצירתיים כל כך שאת כל המעשים הללו אף אחד לא יידע. הוא היה עושה זאת בבוקר מוקדם מאוד, ומצא מקום להחביא את כל הבגדים המטונפים להחריד, ואף לאשתו ולנו משפחתו, לא נודע עד כעת... 'מי שמע כזאת'

¹⁵ כפי שכבר סופר כאן בעבר על מו"ח שבתקופת הקורונה שהיה מחסור חריף במוצרי חלב, וכשהגיעה פעם לחנות 'יש' כמות מוגבלת של חלב ראיתיו עומד בתור' ללא 'המשקה ההכרחי' [אגב מישהוא חכם לימדי פעם 'כדאי לך להתרגל לשתות קפה בלי חלב, כי הרי פעמים יחסר לך חלב ותרגיש שהיום התחיל לך ברגל שמאל או תשתגע למצוא אותו ותתרוצץ זמן רב כדי לראות את הצבע הבהיר בכוסך, ולא יקרה לך כלום באחריות...]

ואני שואל אותו: למה אתה לא לוקח. עוד רגע זה נגמר? [בהרהר]. איך אתה מסוגל לוותר על המשקה הכה נכסף? והוא עונה לי עד שהיית ב'שוק': אני מעדיף שישאר למשפחות עם ילדים... היאומן כי יסופר מה מענין אותך. יש לך כבר חלב תחטפנו בשתי ידים. 'איפה הוא היה איפה אנחנו'... או כשהיה יושב בסעודות שבת ובשאר אירועים לא היה מבקש שיביאו לו כלל לא להטריח ושכל מי שרוצה שיהיה לו... ואם חמותי לא היתה מקפידה לתת לו צלחתו יכולה היתה להישאר ריקה [רגע, אתה הבעל הבית, לא מגיע לך? אתה סחבת, אתה עזרת, כלום לא בשבילך?...] [...]

¹⁶ אמר לי חברי שלמלמד באחת הישיבות. 'תדע לך', 'תעריץ כל בחור ישיבה שנשאר כזה. יש לך מושג באיזה פיתויים הוא עומד שלא דמינת מעודך? כפי שאכן חש כנראה מורי חמי זצ"ל שברח מהכבוד כמו שהוא רץ לעשות חסד ויהיו הדברים לעלוי נשמתו.